

D 11/11

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan avseende godkände revisorn A-son. I anmälan ifrågasätts A-sons opartiskhet och självständighet vid utförandet av revisionen av en bostadsrättsförening, med hänvisning till att bostadsrättsföreningens styrelseordförande, härefter benämnd NN, är vald revisor i det revisionsföretag i vilket A-son är verksam. RN har därför öppnat detta ärende samt ett ärende avseende den revisor som är vald revisor i det revisionsföretag i vilket A-son är verksam (dnr 2010-1496).

RN har inhämtat utdrag från Bolagsverket som utvisar att A-son är ensam styrelseledamot och firmatecknare i revisionsföretaget. RN har också inhämtat en årsredovisning för bostadsrättsföreningen avseende räkenskapsåret 2009 av vilken framgår att föreningens balansomslutning uppgick till ca 19 mnkr och dess nettoomsättning till ca 1,3 mnkr.

A-son har anfört följande.

Hon har bedrivit revision i revisionsföretaget sedan den 21 september 1995. NN har sedan samma tidpunkt varit vald revisor i revisionsföretaget. Som vald revisor i bostadsrättsföreningen har hon reviderat räkenskapsåren 2006–2009. Den 16 september 2010 meddelade hon bostadsrättsföreningens styrelse sin avgång som revisor i bostadsrättsföreningen. Hon diskuterade frågan om oberoende med NN, men eftersom NN varken hade det ekonomiska ansvaret eller upprättade bokföringen i bostadsrättsföreningen ansåg de inte att hennes opartiskhet eller självständighet som vald revisor i bostadsrättsföreningen kunde ifrågasättas.

RN gör följande bedömning.

Enligt 20 § revisorslagen (2001:883) ska en revisor i revisionsverksamheten utföra sina uppdrag med opartiskhet och självständighet samt vara objektiv i sina ställningstaganden. Av 21 § samma lag följer att en revisor för varje uppdrag i sin revisionsverksamhet ska pröva om det finns omständigheter som kan rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet eller självständighet. Revisorn ska i så fall avböja eller avsäga sig uppdraget i fråga. I paragrafens första stycke 1 anges ett antal typsituationer i vilka det råder en presumtion för att revisorn ska avböja eller avsäga sig uppdraget. Förutom i de särskilt angivna situationerna ska revisorn enligt första stycket 2 avböja eller avsäga sig uppdraget om det föreligger något annat förhållande av sådan art att det kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet och självständighet (den s.k. generalklausulen). Revisorn behöver dock enligt paragrafens andra stycke inte avböja eller avsäga sig uppdraget om det i det enskilda fallet föreligger sådana särskilda omständigheter eller har vidtagits sådana åtgärder som medför att det inte finns anledning att ifrågasätta revisorns opartiskhet eller självständighet. En revisors prövning av sitt oberoende ska ske inför ett nytt uppdrag och fortlöpande under uppdraget när det finns anledning till det.

Enligt 9 kap. 26 § bostadsrättslagen (1991:614) ska bestämmelserna i 8 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar – nedan föreningslagen – i tillämpliga delar gälla även avseende bostadsrättsföreningar. Av dessa bestämmelser följer att en bostadsrättsförening ska ha minst en revisor.

Den valde revisorn i en bostadsrättsförening ska, i den omfattning som följer av god revisionsred, granska föreningens årsredovisning jämte räkenskaperna, samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Har revisorn vid sin granskning funnit att någon åtgärd eller försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet ligger en styrelseledamot eller

verkställande direktören till last, ska han eller hon anmärka på detta i revisionsberättelsen. Revisionsberättelsen ska även innehålla ett uttalande i frågan om ansvarsfrihet för bl.a. styrelseledamöterna. Granskningen och uttalandet ska avse varje styrelseledamot för sig. Revisorns uppgifter är i princip desamma som de uppgifter som åvilar den som är vald revisor i ett aktiebolag.¹

Aktiebolagslagens och föreningslagens bestämmelser innebär att A-son och NN i sina funktioner som valda revisorer i bostadsrättsföreningen respektive revisionsföretaget korsvis ska ta ställning till hur de har fullgjort sina uppdrag som ställföreträdare för respektive företag. Revisorerna ska också korsvis ta ställning till eventuell skadeståndskyldighet för den andre revisorn och uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för denne. RN finner därför att den omständigheten att NN är vald revisor i A-sons revisionsföretag är sådan som omfattas av generalklausulen i 21 § revisorslagen och att det därför har förelegat en presumtion för att A-son skulle ha avböjt eller av sagt sig revisionsuppdraget i bostadsrättsföreningen.

Denna presumtion kan dock brytas. I förevarande fall bryts presumtionen om det föreligger särskilda omständigheter som medför att det inte finns anledning att ifrågasätta A-sons opartiskhet och självständighet. A-son har som skäl för att behålla sitt uppdrag som vald revisor i bostadsrättsföreningen, trots att bostadsrättsföreningens styrelseordförande är vald revisor i det revisionsföretag i vilket hon är verksam, anfört att NN inte hade det ekonomiska ansvaret i bostadsrättsföreningen och att han inte heller upprättade bokföringen eller betalade fakturorna.

RN konstaterar att NN, även om han inte skötte bostadsrättsföreningens ekonomi eller tog någon befattning med föreningens fakturor eller bokföring, likväl – såsom styrelseledamot i föreningen – hade ett ansvar för föreningens ekonomiska förvaltning och att det till följd därav ankom på A-son – såsom revisor i föreningen – att ta ställning till hur han hade fullgjort detta ansvar. Vad A-son anfört utgör därför inte sådana särskilda omständigheter som innebär att hon trots det förevarande hotet mot hennes opartiskhet och självständighet kunde kvarstå i uppdraget som revisor i bostadsrättsföreningen. Det har inte heller i övrigt framkommit något som tyder på att det har förelegat några sådana särskilda omständigheter eller att A-son har vidtagit några sådana åtgärder som medför att det inte har funnits anledning att ifrågasätta hennes opartiskhet eller självständighet. A-son har därför brutit mot revisorslagens regler om revisorers opartiskhet och självständighet. Hon har därmed åsidosatt sina skyldigheter som revisor.

A-son ska med hänsyn till det ovan anförda meddelas en disciplinär åtgärd. RN finner att erinran är en tillräcklig åtgärd.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, justitierådet Kristina Ståhl, vice ordförande, rättschefen Vilhelm Andersson, advokaten Rune Brännström, auktoriserade revisorn Helena Dale, avdelningschefen Eva Ekström, auktoriserade revisorn Bertel Enlund, direktören Per-Ola Jansson samt skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Adam Diamant, revisionsdirektören Kerstin Stenberg samt avdelningsdirektören Hannah Johnson som har föredragit ärendet.

¹ Se 9 kap. 3 och 33 §§ aktiebolagslagen (2005:551).